

**O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta‘limi vazirligi huzuridagi
maktabgacha ta‘lim agentligi**

**_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta‘limi
boshqarmasi**

**_____ maktabgacha va
maktab ta‘limi bo‘limi tasarrufidagi
—maktabgacha ta‘lim tashkiloti
KICHIK GURUH TARBIYACHISI
ning**

**2023-yil Yozgi sog‘lomlashtirish davrida
ishlarini tashkil etish bo‘yicha**

METODIK TAVSIYA

NAMUNA

Maktabgacha
ta'limi agentligining
2023-yil 30-maydagi
43-sonli buyrug'iiga
2-ILOVA

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA
VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI HUZURIDAGI
MAKTABGACHA TA'LIM AGENTLIGI**

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKIOTLARIDA YOZGI
SOG'LOMLASHTIRISH ISHLARINI TASHKIL
ETISH BO'YICHA**

METODIK TAVSIYA

"YOZ - O'TMOQDA SOZ!"

KICHIK GURUH

Ushbu metodik tavsiya maktabgacha ta'lim tashkilotlarining pedagogik jamoasi uchun mo'ljallangan bo'lib, unda maktabgacha yoshdagi bolalarni yozgi sog'lomlashtirish, chiniqtirish, ularning salomatligini mustahkamlashning maqsad va vazifalari, ushbu davrni tashkil etuvchi pedagogik jamoa a'zolarining lavozim vazifalari, davr davomida o'tkazish tavsiya etilgan rivojlantirish markazlaridagi ta'limiy-tarbiyaviy jarayon va umumiylar guruhlarda ishlash tafsiloti bayon etilgan.

Shuningdek, metodik tavsiyada yozgi tadbirlarni tashkil etishda hayot xavfsizligi asoslari, suv havzalaridan foydalanish, bolalarni sog'lom va xavfsiz ovqatlantirishni tashkil etish bo'yicha tavsiyalar ham yoritilgan.

Mazkur qo'llanma maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagog xodimlari va otonalarga mo'ljallangan bo'lib, undan pedagog mutaxassislar ijodiy yondashgan holda ta'lim jarayonini mazmunan boyitishlari mumkin.

Mualliflar:

N.Umirzakova bosh

– O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab
ta'lim vazirligi mutaxassis

M. Ishoqova

– MTMRMQTMOI, katta o'qituvchi

M.Fayzullayeva

– MTMRMQTMOI, katta o'qituvchi

S. Rahimova

– MTMRMQTMOI, katta o'qituvchi

H. Rizayeva

– Toshkent shahri MTB, metodist

M. Muhamadaliyeva

– Toshkent shahri, Yunusobod tumani 288-MTT,
metodisti

D. Muhammedova

– Toshkent shahri, Yunusobod tumani 301-MTT,
direktor

Mundarija

So‘z boshi

Yozgi sog‘lomlashtirish davrining maqsad va vazifalari

Yozgi sog‘lomlashtirish davrini tashkil etishga oid me`yoriy hujjatlar

Maktabgacha ta’lim tashkilotining yozgi davrga tayyorligi mezonlari

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida foydalaniladigan anjom va jihozlar

MTT xodimlarining yozgi sog‘lomlashtirish davrini samarali tashkil

etishdagi asosiy vazifalari

Yoz davrida sog‘lomlashtirish tadbirlari shakllari

Ilovalar:

1-ilova. Maktabgacha ta’lim tashkilotining yozgi sog‘lomlashtirish davri uchun ish rejasi (namuna)

2-ilova. Maktabgacha ta’lim tashkilotida yozgi sog‘lomlashtirish davrining taxminiy kun tartibi

3-ilova. Yozgi sog‘lomlashtirish davrida chiniqtirish tadbirlari

4-ilova. Yoz davrining muhim sanalari

5-ilova. Yoz davrida bolalarni sog‘lomlashtirishning shakl va metodlari

6-ilova. Yozgi sog‘lomlashtirish davrining mavzuviy reja namunasi

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Yangi O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni, bilan birga tasdiqlangan 2023 — 2026-yillarga mo‘ljallangan yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasida qator vazifalarni belgilab berdi.

Belgilangan vazifalar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni sog‘lom, jismoniy barkamol va har tomonlama rivojlanishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratib berilishini inobatga olgan holda maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida yozgi sog‘lomlashtirish va chiniqtirish ishlarini samarali tashkil etilishiga alohida e’tibor berish zarur.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida bolalarni sog‘lomlashtirish va chiniqtirish ishlarini tashkil etish yozgi sog‘lomlashtirish davri (iyun-avgust)da amalga oshiriladi. Aynan, yoz faslida bolalarning ochiq havoda ko‘proq sayr qilishlari, tanasini chiniqtirish, harakatda bo‘lish va salomatligini mustahkamlash uchun maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida qulay va zaruriy shart-sharoitlar yaratiladi. Shuningdek, yozda maktabgacha yoshdagi bolalar bilan o‘tkaziladigan barcha tadbirlarni yengillashtirish, qiziqarli va yorqin o‘tishini ta‘minlash, charchoqyozdi mashqlar, turli ko‘ngilochar tadbirlarni muntazam uyushtirish, kichik sayrlarni tashkillashtirish, ijodiy va amaliy ishlarni bajartirish, suv muolajalarini o‘rinli qo‘llash va alohida belgilangan kun tartibiga qat‘iy amal qilish tavsiya etiladi.

Yozgi davrda o‘quv yili davomida olib borilgan rivojlantirish markazlari va umumiy guruhlardagi ta’limiy-tarbiyaviy faoliyat davom ettiriladi, ya’ni davrga mos berilgan oy va haftalar mavzulari asosida har kuni ta’limiy faoliyat tashkil etiladi. Bunda yosh guruhlaridagi bolalarning rivojlantirish markazlari (Qurish va konstruksiyalash, matematika markazi; syujetli-rolli o‘yinlar va sahnalashtirish; til va nutq; fan va tabiat; san’at)dagagi erkin faoliyatlari hamda umumiy guruh (frontal)larda (musiqa, nutq o‘sirish, jismoniy tarbiya, badiiy adabiyot, elementar matematika, ikkinchi tilni o‘rganish) mashg‘ulotlarini olib borish tasviya etiladi. Quyida ushbu jarayonni tashkil etish bo‘yicha mavzuli rejallashtirish taqdim etilgan. Pedagoglarning ushbu namunaviy rejallashtirishdan tashkilot imkoniyati, yosh guruhining shart-sharoiti va albatta, bolalarning yosh xususiyatlari, qobiliyati va ehtiyojlaridan kelib chiqib ijodiy yondashgan holda tashkil etish tavsiya etiladi.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotining yozgi sog‘lomlashtirish davrida amalga oshiriladigan tashkiliy, metodik, sog‘lomlashtirish hamda nazoratga doir chora- tadbirlar rejasidagi tashkilotning navbatdagi pedagogik kengashida tasdiqlanadi. Tashkilotning yozgi sog‘lomlashtirish davri ish rejasida ta’limiy-tarbiyaviy ishlar,

sog‘lomlashtirish-chiniqtirish ishlari, tashkiliy ishlar (obodonlashtirish, moddiy- texnik bazani boyitish) hamkorlik ishlari, sport va ko‘ngilochar tadbirlari belgilanishi maqsadga muvofiqdir. Ish reja namunasi ilovada havola qilingan.

Yozgi sog‘lomlashtirish davri boshida “Bolalar xavfsizligi va sog‘lig‘ini muhofaza qilish” yo‘riqnomasi bilan barcha pedagog xodimlarini tanishtiriladi hamda tashkil otning metodisti, hamshirasi, jismoniy tarbiya yo‘riqchisining yozgi davrda amalga oshiradigan vazifalari aniq belgilab beriladi.

Yozgi sog‘lomlashtirish tadbirlari samarali o‘tkazilishi maktabgacha ta’lim tashkiloti jamoasining o‘z vaqtida va p^ta tayyorgarlik ko‘rishiha bog‘liqdir.

Bu davrda bolalarning sog‘ligini mustahkamlash uchun bor imkoniyatlardan foydalanib maydonchalarni tayyorlash, barcha tadbirlarni har bir bolani yaxshi rivojlanishi va ularni chiniqtirishga qaratish lozim.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrining maqsad va vazifalari

Bugungi kunda ekologik vaziyatning yomonlashuvi yoshlarning, xususan, maktabgacha ta’lim yoshidagi bolalarning sog‘lig‘i, jismoniy, aqliy va ruhiy rivojlanishiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Natijada sog‘liqni saqlash, umumiy rivojlanish va profilaktik vazifalarni hal qilishda sog‘liqni himoyalash texnologiyalari, ularni optimal va oqilona tashkil etilishidan faol foydalanish kerak bo‘ladi.

Bunday vazifalarni amalga oshirishning eng samarali shakllaridan biri yoz faslidir. Yoz- bolalar juda ko‘p yurish, chopish va sakrashi mumkin bo‘lgan ajoyib va unumdon vaqt.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrining maqsadlari:

›matlikni muhofaza qilish va mustahkamlash;

2016 bolalarning shikastlanishi va kasallanishini oldini olish;

2017 yozgi davrda maktabgacha yoshdagi bolalarning harakatlanish faolligini, xissiy va kognitiv rivojlanishini ta’minlash;

-bolalarning bilim, ko‘nikma va malakalarini mustahkamlashga yo‘naltirilgan ta’limiy- tarbiyaviy jarayonning samarali shakl va usullaridan foydalanish uchun zaruriy shart-sharoitlarni yaratish.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrining vazifalari:

2018 bolalarning salomatligini mustahkamlash;

-tabiiy omillardan keng foydalanish hisobiga bolalarni sog‘lomlashtirish va jismoniy rivojlantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini amalga oshirish: havo, quyosh, suv;

2019 o‘quv yili davomida olingan BKMni mustahkamlashga qaratilgan ta’limiy-tarbiyaviy jarayonni tashkil etish;

2020 sog‘lom turmush tarzi va bilimga bo‘lgan qiziqishni rivojlantirish;

2021 xavfsiz xatti-harakat ko‘nikmalarini takomillashtirish;

2022 tabiat qo‘yni (gulzor, bog‘, tajriba maydonchasi)da mehnatni tashkil etish, bilish faoliyati, turli xil ta’limiy va harakatli o‘yinlarni tashkil etish, amaliy kuzatish, tajriba-eksperimentlar, samarali ilmiy-tadqiqot faoliyati uchun tabiiy muhit (sharoit)dan foydalanish;

2023 ota-onalar o‘rtasida tarbiya va sog‘lomlashtirish masalalari bo‘yicha pedagogik va sanitariya-targ‘ibot ishlarini amalga oshirish, yozgi davrda ularni bolalar bilan birgalikdagi tadbirlarga jalb qilish.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida kattalarning asosiy vazifasi o‘sib borayotgan organizmning dam olish, ijodiy faoliyat va harakatga bo‘lgan ehtiyojini to‘liq qondirishdir.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrini tashkil etishga oid me'yoriy hujjatlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risidagi»gi 2019-yildagi 16-dekabrdagi 595-son qonuni.
2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Maktabgacha ta’lim va tarbiyaning davlat standartini tasdiqlash to‘g‘risidagi»gi 2020-yil 22-dekabrdagi 802-son qarori.
3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Maktabgacha ta’lim tashkilotlari faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi»gi 2019-yil 13-maydagi 391-son qarori.
4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Davlat maktabgacha ta’lim muassasalarida sog‘lom ovqatlantirish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risidagi»gi 2019-yil 25-iyuldaggi 626-son qarori.
5. O‘zbekiston Respublikasining sanitar qoidalari, normalari va gigiyenik normativlari (SanQvaN) № 0355-18. Toshkent, aprel 2018-yil.
6. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim vazirligi va O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2018-yil 30-apreldagi 20/1 sonli “Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida bolalarning hayoti va sog‘lig‘ini muhofaza qilishni tashkil etish tartibi to‘g‘risidagi Nizomni tasdiqlash haqidagi” gi qo‘shma qarori.

Maktabgacha ta'lim tashkilotining yozgi davrga tayyorligi mezonlari:

-o'yin va jismoniy tarbiya maydonchalarini SanQvaN talablari asosida jihozlanishi, bolalar hayoti va sog'lig'ini muhofaza qilish bo'yicha ko'rsatmalarga rioya qilish;

-kerakli hujjatlarning mavjudligi: yozgi davr uchun MTTning ish rejasi, ichimlik rejimini tashkil etish, bolalar hayoti va sog'lig'ini muhofaza qilish, tashkilot hududiga yaqin joylarga ekskursiyalar va sayohatlarni tashkil etish, bolalarni zararli o'simlik va boshqa narsalar bilan zaharlanishining oldini olish bo'yicha ko'rsatmalar, davolash-profilaktika tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish bo'yicha hujjatlar, pedagog va ota-onalar uchun turli tavsiyalar va maslahatlar;

-qum va bolalar maydonchasini o'z vaqtida namlantirish uchun sharoit yaratish;

-bolalar bilan yozgi sog'lomlashtirish davrini tashkil etishni nazorat qilish tizimining mavjudligi.

Sport, harakatli o'yinlar, sport bayramlari, ekskursiya va boshqalarni o'tkazish, shuningdek, sayrlar davomiyligini oshirish tavsiya etiladi.

Sog'lomlashtirish jarayoni samarali bo'lishiga erishish uchun kun tartibiga bolalarning ochiq havoda maksimal darajada bo'lishlari, yoshga mos uyqu va dam olishning boshqa turlari nazarda tutiladi.

Yozgi sog'lomlashtirish davrida foydalaniladigan anjom va jihozlar:

- suv, loy va qum bilan o'ynaladigan yelim o'yinchoqlar;
- qo'l yuvish uchun suv, bir martalik sochiqchalar, chiqindilar uchun chelak;
- shamol o'yinlari uchun jihozlar (aylanalar, qog' oz pirpiraklar, lentalar);
- voqeaband va teatrlashtirilgan o'yinlar uchun jihoz va qo'g'irchoqlar;
- sport o'yinlari uchun jihozlar ([^]alqalar, keglilar, badminton, arqonchalar, har xй kattalikdagi to'plar);
- stol bosma o'yinlari;
- tabiat qo'ynida mehnat qilish uchun kerakli j ihozlar to'plami (kurakcha, belkurak, supurgi, hokandoz, xaskash, suv sochadigan jo'mrakli chelakchalar);

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

*+99890-530-88-18 nomerga murojaat
qilishingiz jek456 izlab telegramga yozishingiz
yoki shu nomerdagি telegram orqali
bog‘lanishingiz so‘raladi.*

*Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida
javob beriladi*

*25 listdan iborat Kichik guruhlarga yoz davri
metodik tavsiyani to‘liq holda olish uchun
telegramdan yozing.*

Narxi: 10 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#
Nabiyev Zokirjon plastik egasi

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng

yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.